

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-09042/2019-ERU

V Ostravě dne 24. března 2020

Č. j. 09042-5/2019-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-09042/2019-ERU a zahájeném dne 8. ledna 2020 z moci úřední dle ust. § 78 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), v návaznosti na ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s obviněným z přestupku, kterým je společnost **Energie pro Tebe a.s.**, se sídlem Korunní 2569/108, Vinohrady, 101 00 Praha 10, IČO: 064 99 619, ve věci podezření ze spáchání přestupku dle ust. § 91 odst. 11 písm. d) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, ve znění účinném do 31. prosince 2018 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku, společnost **Energie pro Tebe a.s.**, se sídlem Korunní 2569/108, Vinohrady, 101 00 Praha 10, IČO: 064 99 619 (dále jen „účastník řízení“), **se uznává vinným ze spáchání přestupku dle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona**, kterého se dopustil tím, že jakožto držitel licence na obchod s plynem č. 241734803 v rozporu s ust. § 61 odst. 2 písm. p) energetického zákona při provádění úkonů nezbytných k uskutečnění změny dodavatele plynu uvedl nepravdivé informace, když dne 18. října 2018 v případě odběrného místa [REDAKCE] na adrese [REDAKCE], v informačním systému společnosti OTE, a.s., se sídlem Sokolovská 192/79, Karlín, 186 00 Praha 8, IČO: 264 63 318 (dále jen „OTE“ nebo „operátor trhu“), uvedl nepravdivou informaci, že zákazník [REDAKCE], nar. [REDAKCE], odstoupil od smlouvy uzavřené s novým dodavatelem podle ust. § 11a odst. 2 energetického zákona.

II. Podle ust. § 91 odst. 14 písm. b) energetického zákona se účastníku řízení za spáchání přestupku dle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 20 000 Kč** (slovy: dvacet tisíc korun českých), která je splatná dle ust. § 46 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 3420.

III. Podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu a ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů

řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníku řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 3420.

O d ů v o d n ě n í

I. Úvod

Dne 8. ledna 2020 zahájil Energetický regulační úřad (dále také jen „Úřad“ či „správní orgán“) ve smyslu ust. § 78 zákona o odpovědnosti za přestupky v návaznosti na ust. § 46 správního řádu s účastníkem řízení správní řízení sp. zn. OSR-09042/2019-ERU z moci úřední ve věci podezření ze spáchání přestupku dle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona.

Správní řízení bylo zahájeno na základě výsledku šetření podnětu vedeného pod sp. zn. 11657/2018-ERU. Předmětem šetření bylo prověření správnosti postupu účastníka řízení při procesu změny dodavatele plynu v odběrném místě [redacted] na adrese [redacted], zákazníka [redacted], nar. [redacted] (dále také jen „Zákazník“).

II. Zjištění předcházející správnímu řízení

V rámci šetření provedeného Úřadem pod sp. zn. 11657/2018-ERU bylo zjištěno, že se účastník řízení mohl dopustit porušení ust. § 61 odst. 2 písm. p) energetického zákona tím, že při provádění úkonů nezbytných k uskutečnění změny dodavatele plynu pro výše uvedené odběrné místo Zákazníka uvedl, že tento Zákazník odstoupil od smlouvy uzavřené s novým dodavatelem podle ust. § 11a odst. 2 energetického zákona, kdy tato informace dle šetření nebyla pravdivá.

III. Průběh správního řízení

Dne 11. září 2019 správní orgán převzal do správního spisu sp. zn. OSR-09042/2019-ERU spis šetření vedený pod sp. zn. 11657/2018-ERU, o čemž vyhotovil téhož dne Záznam o vložení do spisu, č. j. 09042-2/2019-ERU.

Na základě skutečností zjištěných při provedeném šetření zahájil Úřad po vyhodnocení všech zjištěných skutečností podle ust. § 78 zákona o odpovědnosti za přestupky v návaznosti na ust. § 46 správního řádu správní řízení sp. zn. OSR-09042/2019-ERU z moci úřední. Oznámení o zahájení správního řízení ze dne 7. ledna 2020, č. j. 09042-3/2019-ERU, bylo účastníku řízení doručeno dne 8. ledna 2020. Prostřednictvím oznámení o zahájení správního řízení byl účastník řízení současně poučen o právu podat návrhy na doplnění řízení ve smyslu ust. § 36 správního řádu a o možnosti požádat o nařízení ústního jednání ve smyslu ust. § 80 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, je-li to nezbytné k uplatnění jeho práv.

Dne 14. ledna 2020 zaslal správní orgán účastníku řízení Vyrozumění o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí a doložit majetkové poměry, č. j. 09042-4/2019-ERU, ve kterém informoval účastníka řízení v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí před vydáním rozhodnutí ve věci. Zároveň bylo účastníku řízení sděleno, co je považováno za podklady rozhodnutí, a byla mu dána možnost doložit správnímu orgánu doklady svědčící o jeho aktuálních majetkových poměrech, a to vše do deseti kalendářních dnů od doručení. Vyrozumění bylo účastníku řízení doručeno dne 15. ledna 2020.

Účastník řízení se do dne vydání tohoto rozhodnutí v rámci správního řízení nevyjádřil.

Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení a na skutečnost, že účastník řízení nenavrhл provedení dalších důkazů ani nečinil jiné návrhy směrem ke správnímu orgánu, a v souladu s ust. § 3 správního řádu dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl k dispozici k vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 uvedeného zákona.

IV. Popis skutkového stavu

Správní orgán z úřední činnosti zjistil, že je účastník řízení držitelem licence na obchod s plynem č. 241734803 s termínem zahájení licencované činnosti ode dne 4. ledna 2018.

Dodávku plynu do odběrného místa na adrese [REDAKCE] ([REDAKCE]) pro Zákazníka na základě uzavřené Smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny ze dne 19. května 2017 zajišťovala v období od 8. června 2017 do 9. září 2018 společnost Moravská plynárenská s.r.o., IČO: 050 99 951. V souvislosti se změnou ceny pro Zákazníka provedla dne 9. října 2018 společnost CENTROPOL ENERGY, a.s., IČO: 254 58 302, v zastoupení Zákazníka u obchodníka Moravská plynárenská s.r.o. odstoupení od smlouvy na základě plné moci k uzavřené Smlouvě o poskytování služeb – plyn ze dne 6. června 2018. Zákazníka nakonec získal účastník řízení, který mu od 10. září 2018 zajišťoval dodávku plynu prostřednictvím uzavřené Smlouvy o sdružených službách dodávky plynu sjednané dne 16. července 2018 mezi účastníkem řízení a Zákazníkem v zastoupení panem [REDAKCE], jenž zastupoval zprostředkovatele - společnost Interní výběrové řízení s.r.o. (ode dne 10. dubna 2019 společnost IT special s.r.o., IČO: 070 47 185), která před uzavřením smlouvy uskutečnila se Zákazníkem telefonický hovor k zajištění účasti v pořádaném interním výběrovém řízení ve věci zajištění nižší garantované ceny plynu u jiného obchodníka, přičemž Zákazník zároveň dal telefonicky v předmětné věci zprostředkovateli plnou moc k zastupování. Ve vazbě na výše uvedené účastník řízení dne 20. července 2018 podal žádost o změnu dodavatele v informačním systému operátora trhu (dále také „IS OTE“) s požadovaným datem zahájení dodávek ode dne 7. srpna 2018 (ID Workflow [REDAKCE]).

Dne 20. července 2018 společnost Moravská plynárenská s.r.o., jako stávající dodavatel, zadala požadavek v IS OTE na pozastavení změny dodavatele s odůvodněním: „Nedošlo k ukončení smlouvy“. Na základě uvedeného požadavku na pozastavení změny

dodavatele byl proces změny dodavatele ukončen a dodavatelem do dotčeného odběrného místa zůstala společnost Moravská plynárenská s.r.o.

Dne 24. srpna 2018 podal účastník řízení novou žádost o změnu dodavatele v IS OTE s požadovaným datem zahájení dodávek ode dne 10. září 2018 (ID Workflow [REDAKCE]). Dne 24. srpna 2018 v IS OTE společnost Moravská plynárenská s.r.o. reagovala na tuto žádost a zadala požadavek o pozastavení změny dodavatele s odůvodněním: „Nedošlo k ukončení smlouvy“. Následně dne 28. srpna 2018 v IS OTE ze strany nového dodavatele došlo k potvrzení souhlasu Zákazníka se změnou dodavatele s uvedením důvodu akce: „Písemná vůle zákazníka“. Ode dne 10. září 2018 je v IS OTE pro dotčené odběrné místo evidován jako nový dodavatel plynu účastník řízení.

Společnost CENTROPOL ENERGY, a.s. dne 9. října 2018 adresovala společnosti Moravská plynárenská s.r.o. odstoupení od smlouvy dle ust. § 11a odst. 5 energetického zákona a dne 17. října 2018 v IS OTE podala žádost o změnu dodavatele (ID Workflow [REDAKCE]), přičemž stávající obchodník – účastník řízení – dne 18. října 2018 v IS OTE podal žádost o pozastavení změny dodavatele s odůvodněním: „Odstoupení od smlouvy podle §11 a odst. 2 EZ a pokračování dodávek od stávajícího dodavatele“.

Společnost CENTROPOL ENERGY, a.s. uvedla v přípisu ze dne 18. prosince 2018 (č. j. 11657-7/2018-ERU), že odeslala dne 19. října 2018 reklamaci na společnost Moravská plynárenská s.r.o., která se dne 23. října 2018 k reklamaci vyjádřila s tím, že neneviduje platnou smlouvu o sdružených službách pro Zákazníka.

Na základě požadavku účastníka řízení ze dne 18. října 2018 (ve věci zastavení změny dodavatele) byl proces změny dodavatele ukončen a dodavatelem plynu do dotčeného odběrného místa Zákazníka zůstal stávající dodavatel, tj. účastník řízení.

Ze strany účastníka řízení nedošlo k doložení informace, která byla dne 18. října 2018 zadána v IS OTE (ID Workflow [REDAKCE]), že Zákazník podle ust. § 11a odst. 2 energetického zákona odstoupil od smlouvy uzavřené s novým dodavatelem (společností CENTROPOL ENERGY, a.s.) a požaduje pokračování dodávek od stávajícího dodavatele (účastníka řízení).

V rámci prověření postupu při provádění úkonů v rámci probíhající změny dodavatele v IS OTE byl účastník řízení opětovně dotazován ve věci absence požadovaných dokladů (viz přípisy č. j. 11657-9/2018-ERU, č. j. 11657-11/2018-ERU, č. j. 11657-14/2018-ERU, č. j. 11657-16/2018-ERU a č. j. 11657-18/2018-ERU).

Účastník řízení ve svém vyjádření ze dne 5. března 2019 (založeno pod č. j. 11657-17/2018-ERU) mimo jiné uvedl, že skutečnost, že byl Zákazník u společnosti Moravská plynárenská s.r.o., je pro něj novou informací, protože společnost Interní výběrové řízení s.r.o. uvedla jako původního dodavatele společnost X Energie, s.r.o., IČO: 248 17 872. Účastník řízení informaci ohledně odstoupení Zákazníka od smlouvy uzavřené s novým dodavatelem, uvedenou při procesu změny dodavatele, v průběhu šetření ani v následném správním řízení nedoložil, odkazoval pouze na Potvrzení souhlasu zákazníka se změnou dodavatele ze dne 16. července 2018, podepsané za Zákazníka účastníkem řízení, vyjadřující přes nesouhlas stávajícího dodavatele souhlas se změnou dodavatele ke dni 26. prosince 2018. Tento sám o sobě zmatečný dokument nelze považovat za odstoupení od smlouvy uzavřené s novým dodavatelem podle ust. § 11a odst. 2 energetického zákona

V. Právní hodnocení

V. I. Použitá právní úprava

Dle článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.

Dle ust. § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější. Dle ust. § 2 odst. 6 téhož zákona pachateli lze uložit vždy jen takový druh správního trestu, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o přestupku rozhoduje.

Z hlediska posouzení odpovědnosti účastníka řízení za vytýkaná jednání a uložení správního trest jsou rozhodnými právními úpravami zákon o odpovědnosti za přestupky a energetický zákon.

Zákon o odpovědnosti za přestupky byl od nabytí své účinnosti novelizován dvakrát, a to naposledy zákonem č. 285/2018 Sb., který nabyl účinnosti dne 1. ledna 2019. Energetický zákon byl v době od spáchání vytýkaného jednání účastníkem řízení novelizován také dvakrát, kdy současné znění zákona nabylo účinnosti dne 1. ledna 2020.

S ohledem na ust. § 2 odst. 1 a 6 zákona o odpovědnosti za přestupky proto správní orgán porovnal ustanovení zákona o odpovědnosti za přestupky a jeho novelizovaného znění a energetického zákona i jeho novelizovaného znění a dospěl k závěru, že zůstala zachována jak obsahová totožnost konkrétních zákonem stanovených povinností, které jsou relevantní pro právní hodnocení jednání účastníka řízení, tak též jejich trestnost z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorii přestupku. Správní orgán proto neshledal důvod k použití zákonů pozdějších a postupoval při posuzování odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání i při ukládání sankce podle právní úpravy účinné v době, kdy bylo spácháno.

V. II. Obecný právní rámec

Dle ust. § 11a odst. 2 energetického zákona v případě smlouvy o dodávce elektřiny, plynu nebo tepelné energie nebo smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny nebo plynu, kterou uzavřel zákazník v postavení spotřebitele s držitelem licence distančním způsobem nebo mimo obchodní prostory držitele licence, běží čtrnáctidenní lhůta pro odstoupení od smlouvy podle zvláštního zákona ode dne jejího uzavření (zvláštním zákonem se zde míní zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.).

Dle ust. § 61 odst. 2 písm. p) energetického zákona je obchodník s plynem povinen při provádění úkonů nezbytných k uskutečnění volby nebo změny dodavatele plynu uvádět pravdivé a úplné informace a na žádost Úřadu předložit údaje a podklady sloužící k jejich ověření (v rámci tohoto správního řízení se pak správní orgán zaměřil na povinnost obchodníka s plynem uvádět pravdivé informace při provádění úkonů nezbytných k uskutečnění změny dodavatele plynu).

Přestupku ve smyslu ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona se držitel licence na obchod s plynem dopustí tím, že poruší některou z povinností uvedených v ust. § 61 odst. 2 téhož zákona.

V dotčeném období roku 2018 postup při změně dodavatele plynu upravovala vyhláška č. 349/2015 Sb., o Pravidlech trhu s plynem, ve znění účinném do 31. prosince 2018 (dále jen „Vyhláška o pravidlech trhu s plynem“).

Podle ust. § 112 odst. 7 Vyhlášky o pravidlech trhu s plynem v případě, že v žádosti o změnu dodavatele byla uvedena informace o uzavření smlouvy mimo prostory obvyklé k podnikání nebo distančním způsobem, a zákazník odstoupil od smlouvy podle ust. § 11a odst. 2 energetického zákona a současně požaduje pokračování dodávek od stávajícího dodavatele, může stávající dodavatel zastavit změnu dodavatele v termínu podle ust. § 111 odst. 4 Vyhlášky o pravidlech trhu s plynem.

V. III. Právní posouzení skutku

Účastník řízení pro odběrné místo Zákazníka při podání žádosti v IS OTE (tj. při provádění úkonů nezbytných k uskutečnění změny dodavatele) dne 18. října 2018 uvedl informaci, že Zákazník odstoupil od smlouvy uzavřené s novým dodavatelem podle ust. § 11a odst. 2 energetického zákona. Tato informace však nebyla účastníkem řízení nijak doložena, ani z podkladů shromážděných v rámci provedeného šetření nevyplývá. Lze tak konstatovat, že uvedená informace pravdivá nebyla.

Účastník řízení tedy v případě Zákazníka dne 18. října 2018 při podání žádosti v systému OTE postupoval v rozporu s ust. § 61 odst. 2 písm. p) energetického zákona, když uvedl nepravdivou informaci, že tento Zákazník odstoupil od smlouvy uzavřené s novým dodavatelem podle ust. § 11a odst. 2 energetického zákona.

V. III. Formální a materiální stránka přestupku

Správní orgán má na základě výše uvedeného za prokázané, že jednáním účastníka řízení byla naplněna formální stránka přestupku dle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona, když účastník řízení vůči Zákazníkovi porušil povinnost uvedenou v ust. § 61 odst. 2 písm. p) energetického zákona. Správní orgán se nicméně musel zabývat také materiální stránkou uvedeného přestupku.

V daném případě účastník řízení svým jednáním uvedl prostřednictvím IS OTE nepravdivou informaci, že Zákazník odstoupil od smlouvy uzavřené s novým dodavatelem podle ust. § 11a odst. 2 energetického zákona, i když tento Zákazník od smlouvy neodstoupil.

Ust. § 61 odst. 2 písm. p) energetického zákona má význam jako právní nástroj umožňující efektivní kontrolu (s případnou možností postihu), zda stávající dodavatel při žádosti o zastavení procesu změny dodavatele v situaci odstoupení od smlouvy uzavřené s novým dodavatelem skutečně splnil svou povinnost disponovat takovým odstoupením zákazníka. Účastník řízení však v posuzovaném případě nedoložil, že by disponoval odstoupením Zákazníka od smlouvy dle ust. § 11a odst. 2 energetického zákona.

V jednání účastníka řízení je tedy možné shledat jistou společenskou škodlivost spočívající v narušení veřejného zájmu na ochraně práv zákazníků (konkrétně byla narušena

svobodná vůle Zákazníka týkající se výběru dodavatele plynu), neboť kdyby na trhu s energetikou docházelo k takovému protiprávnímu jednání běžně, jednalo by se zcela nepochybně o absolutně neudržitelný stav, který by byl v rozporu se zájmy společnosti a způsobil by značné oslabení práv zákazníků.

Správní orgán navíc podotýká, že již skutečnost, že zákonodárce porušení určitého zákazu označil za přestupek, vyjadřuje určitou minimální typovou míru společenské škodlivosti, kterou je nutno takovému jednání přičítat. Lze tedy obecně vycházet z toho, že jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za přestupek, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak přestupku, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti. V daném případě jsou naplněny formální znaky přestupku, zároveň je přítomen i materiální znak ve formě minimálně nepatrné a teprve při stanovení sankce bude správní orgán materiální stránku posuzovat a sankci individualizovat právě s ohledem na „míru“ materiální stránky. Takový postup plně koresponduje rovněž s preventivně-ochrannou funkcí správního trestu.

Výše uvedené tedy poukazuje na existenci konkrétní společenské škodlivosti jednání účastníka řízení v případě Zákazníka dosahující takové míry intenzity, která odůvodňuje závěr o naplnění materiální stránky přestupku dle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona (společenská škodlivost jednání účastníka řízení je vyšší než nepatrná).

V. IV. Odpovědnost za přestupek

Správní orgán se rovněž zabýval otázkou, zda nejsou naplněny podmínky uvedené v ust. § 21 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky, tedy zda účastník řízení za vytýkaný přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Z podkladů, které měl správní orgán k dispozici, nevyplývá, že by nastala jakákoliv objektivní zákonem předvídaná situace, která by umožnila liberaci účastníka řízení z kteréhokoliv z vytýkaných přestupků.

Nad rámec uvedeného správní orgán konstatuje, že charakteristickým znakem přestupků právnických osob a podnikajících fyzických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek. Je tedy věcí účastníka řízení, aby si při výkonu své činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané energetickým zákonem a nepoškodil tímto zákonem chráněné zájmy.

Správní orgán tak vzhledem k výše uvedenému nepochybně zjistil a prokázal, že se účastník řízení výše popsaným skutkem dopustil spáchání přestupku dle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona.

VI. Uložení správního trestu

Podle ust. § 35 zákona o odpovědnosti za přestupky lze za přestupek uložit správní trest ve formě (i) napomenutí, (ii) pokuty, (iii) zákazu činnosti, (iv) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či (v) zveřejnění rozhodnutí o přestupku.

Jelikož energetický zákon neumožňuje ve smyslu ust. § 47 odst. 2 a ust. § 50 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky uložit pachateli správní trest ve formě zákazu činnosti

či zveřejnění rozhodnutí o přestupku a ani z povahy provedení vytýkaného skutku účastníka řízení tomuto nelze uložit propadnutí věci nebo náhradní hodnoty ve smyslu ust. § 48 a ust. § 49 zákona o odpovědnosti za přestupky, přichází co do druhu správního trestu ukládaného účastníkovi řízení pouze napomenutí či pokuta.

Správní orgán má za to, že správní trest ve formě napomenutí není v oblasti dozoru Úřadu ve vztahu ke spáchanému přestupku přiléhavý, zejména s ohledem na jeho povahu ve smyslu ust. § 37 písm. a) a ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky.

S ohledem na skutkové okolnosti dospěl správní orgán k závěru, že v daném případě nebyly naplněny ani podmínky, které by umožňovaly případně upuštění od uložení správního trestu.

Správní orgán proto s ohledem na výše uvedené vyhodnotil jako zákonné, vhodné a účelné v daném případě uložit správní trest ve formě pokuty.

Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.

Vzhledem k výše uvedenému správní orgán nejprve posuzoval otázku povahy a závažnosti přestupku ve smyslu ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky.

Správní orgán se zabýval zejména závažností spáchaného přestupku, kdy má za to, že spáchaný přestupek je závažný, a to zejména s ohledem na to, že účastník řízení zneužil svého postavení v rámci procesu změny dodavatele plynu v IS OTE, a to právě za účelem pozastavení změny dodavatele na jinou osobu, kdy aniž by disponoval odstoupením Zákazníka od smlouvy s novým dodavatelem dle ust. § 11a odst. 2 energetického zákona, uvedl nepravdivou informaci v IS OTE, aby zastavil změnu dodavatele plynu.

Úřad s ohledem na ust. § 38 písm. a) a b) zákona o odpovědnosti za přestupky považuje vykazování nepravdivých informací a ve svém důsledku obecně klamání zákazníků na trhu s energiemi za velmi závažné, neboť tento trh vykazuje značná specifika oproti trhům s jinými výrobky či službami. Tento trh je charakterizován velmi oslabeným postavením spotřebitelů vůči dodavatelům. Tvrzení, že Zákazník odstoupil od smlouvy s novým dodavatelem dle ust. § 11a odst. 2 energetického zákona, i přes to, že účastník řízení takovým odstoupením nedisponuje, je ze strany Úřadu vnímáno jako zneužití tohoto značně nerovného postavení ze strany účastníka řízení, nadto, dosáhl-li účastník řízení tímto úkonem toho, že nedošlo ke změně dodavatele plynu (i když byly podmínky k takové změně splněny). Pakliže by k takovým praktikám ze strany dodavatelů docházelo běžně, stal by se trh s energiemi zcela nekontrolovatelným a závislým na libovůli dodavatele, nikoli na svobodné vůli spotřebitele v postavení zákazníka. Takové praktiky by v neposlední řadě měly negativní vliv též na ostatní dodavatele energií, kteří postupují v souladu se zákonem.

Jak již správní orgán výše uvedl, odpovědnost právnických a podnikajících fyzických osob za spáchání přestupku je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy o odpovědnost za výsledek. Ačkoliv tedy není nutno posuzovat a prokazovat subjektivní stránku věci, je nutno ve smyslu ust. § 38

písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky přihlédnout ke skutečnosti, že zájmem (úmyslem) účastníka řízení zřejmě nebylo porušit zákon, k čemuž v konečném důsledku přesto došlo. Správní orgán nemohl bez důvodných pochybností prokázat úmyslné porušení zákona ze strany účastníka řízení (přestože jisté indicie, např. v zájmu na pozastavení změny dodavatele a udržení odběratele, k tomu ukazují), a proto tuto skutečnost vyhodnotil ve prospěch účastníka řízení.

Jako přitěžující okolnost ve smyslu ust. § 40 písm. f) zákona o odpovědnosti za přestupky vyhodnotil správní orgán také to, že se účastník řízení dopustil přestupku vůči osobě vyššího věku, když zákazníkovi [REDAKCE], nar. [REDAKCE], bylo ke dni 18. října 2018 (den spáchání posuzovaného přestupku) 67 let.

Účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu, a lze tedy konstatovat, že porušil právní předpis ve věcné působnosti Úřadu poprvé, což hodnotí správní orgán jako výrazně polehčující okolnost.

Ve smyslu ust. § 39 a ust. § 40 zákona o odpovědnosti za přestupky již správnímu orgánu nejsou v posuzované věci žádné další polehčující či přitěžující okolnosti známy.

Co se týče osoby pachatele přestupku, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20 dubna 2010, č. j. 1 As 9/2008 - 133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za přestupek je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí.

Správní orgán se tedy zabýval otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů předložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

Správní orgán z Výkazu zisku a ztráty ke dni 31. prosince 2018, který je součástí účetní závěrky účastníka řízení za rok 2018 založené ve sbírce listin Veřejného rejstříku, zjistil, že účastník řízení zakončil účetní období se ztrátou ve výši [REDAKCE] Kč při čistém obratu za účetní období ve výši [REDAKCE] Kč.

Dle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké přísluší účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře pachatele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele, že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro pachatele odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany.

Likvidační pokuta ve vztahu k podnikajícím osobám je dle judikatury taková, která je způsobilá pachateli sama o sobě přivodit platební neschopnost či ho donutit ukončit podnikatelskou činnost, nebo se v důsledku takové pokuty může stát na dlouhou dobu v podstatě jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti splácení této pokuty a zároveň je zde reálné riziko, že se pachatel, případně i jeho rodina (jde-li o podnikající fyzickou osobu) na základě této pokuty dostanou do existenčních potíží. O zjevně nepřiměřenou výši sankce nejde v případě, kdy pokuta byla uložena těsně nad spodní hranicí zákonného rozmezí. Rovněž je nutno přihlídnout k tomu, že majetkové poměry pachatele nejsou jediným kritériem pro stanovení výše pokuty, nicméně sankce by neměla být vzhledem ke svému účelu nepřiměřená.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. dubna 2015, č. j. 4 As 236/2014-85, vyplývá, že ani záporný výsledek hospodaření není překážkou pro uložení pokuty a neznamená bez dalšího, že každá uložená pokuta je likvidační. Je totiž třeba hodnotit celkovou situaci účastníka řízení jakožto právnické osoby.

Po zvážení všech skutkových okolností případu (tedy i skutečností svědčících ve prospěch i v neprospěch účastníka řízení), jakož i po zvážení všech polehčujících a přitěžujících okolností a majetkových poměrů účastníka řízení, stanovil správní orgán účastníkovi řízení pokutu ve výši, jež je uvedena ve výroku II. tohoto rozhodnutí. Správní orgán má za to, že pokuta ve stanovené výši naplňuje jak funkci preventivní, tak funkci odstrašující, a současně není pro účastníka řízení i s ohledem na jeho majetkové poměry likvidační.

S odkazem na ust. § 46 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky je pokuta splatná do 30 dnů ode dne, kdy toto rozhodnutí nabude právní moci.

Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

VII. Náklady řízení

Souběžně je výrokem III. tohoto rozhodnutí ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve znění pozdějších předpisů ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který byl uznán vinným, resp. který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka 1 000 Kč.

P o u ě n í

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Mgr. Marek Gruner, v. r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Ostrava